

Abstrakt

Východiska: Diplomová práce se věnuje tématu věznic jako rizikovému prostředí v souvislosti s přenosem infekčních onemocnění. Distribuce kondomů ve věznicích je jednou z možných harm reduction intervencí, prostřednictvím které je možné předcházet šíření infekcí v populaci vězňů a v obecné společnosti.

Cíle: Cílem práce je zmapovat dostupnost a distribuci kondomů a její vnímání z pohledu vězňů ve věznici Praha-Pankrác, kde uvedená distribuce probíhala. Práce se zaměřuje také na rizikové chování odsouzených, jehož prostřednictvím může docházet k přenosu infekcí.

Soubor: Výzkumný soubor je tvořen odsouzenými, kteří vykonávali výkon trestu odnětí svobody na dvou náhodně vybraných oddílech, kde probíhala distribuce kondomů. Sběr dat byl realizován ve dvou vlnách, kterých se zúčastnilo celkem 160 a 190 odsouzených. Složení výběrového souboru se v průběhu výzkumu změnilo v důsledku přirozené fluktuace obviněných a odsouzených ve věznicích a také z důvodu změny zákona o výkonu trestu odnětí svobody.

Metody: Pro výzkum byla zvolena evaluace procesu. Byla provedena dotazníková studie a následná deskriptivní analýza dat. První vlna sběru dat proběhla 1 měsíc po zavedení distribuce kondomů na oddílech a druhá vlna proběhla 12 měsíců po zavedení distribuce na oddílech.

Výsledky: Z výsledných dat vyplývá, že část vězňů se během výkonu trestu odnětí svobody chová rizikově v souvislosti s možností nákazy infekčním onemocněním. V obou vlnách dotazníkového šetření byli zaznamenáni vězni, kteří si v době distribuce kondomů na oddílech pořídili nebo použili kondom. V průběhu výzkumu se ze strany vězňů zvýšilo pozitivní hodnocení diskretnosti při opatřování kondomu a naopak se snížilo očekávání nebo zkušenost s negativními dopady distribuce. Nejčastějším motivem vězňů pro použití kondomu je péče o zdraví, zvláště pak ochrana před HIV. Z dalších harm reduction opatření nebo materiálu ve věznici respondenti obou vln sběru dat nejčastěji uváděli zájem o legální sterilní tetování.

Závěr: Vězni nabízenou distribuci kondomů využívají. Z výsledků je patrné, že v průběhu výzkumu došlo k pozitivnějšímu vnímání distribuce a dostupnosti kondomů ze strany vězňů.